

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Семенова Олексія Сергійовича
на тему: «Організаційно-економічне забезпечення розвитку «блакитного»
туризму в умовах повоєнного відновлення України»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)
за спеціальністю 051 – Економіка
з галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

1. Актуальність теми дисертаційної роботи ґрунтується на необхідності організаційно-економічного забезпечення відновлення та розвитку прибережного та морського туризму як важливої складової сталого розвитку та блакитної економіки, з урахуванням безпекової ситуації в Україні під час війни та у повоєнний період. Гармонізація національної економічної та екологічної політики зі стратегічними орієнтирами «блакитного зростання» ЄС висуває перед Україною як морською державою виклики щодо трансформації її рекреаційно-туристичного потенціалу в напрямі розбудови стійкої блакитної економіки. Зазначена проблематика набуває особливої гостроти в умовах повоєнного відновлення, оскільки повномасштабна військова агресія спричинила деструктивні наслідки для інфраструктури, руйнування логістичних та туристичних потоків, деградацію безпекового середовища, а також суттєві екологічні збитки для морських та прибережних екосистем, які є просторово-ресурсною основою блакитного туризму.

Удосконалення організаційно-економічного забезпечення системного відновлення та соціо-еколого-економічного розвитку «блакитного» туризму пов'язане з ефективним використанням рекреаційних і оздоровчих природних активів на рівні прибережних територіальних громад і потребує оцінювання економіко-екологічних збитків унаслідок військових дій, а також розробки фінансово-економічного інструментарію, здатного акумулювати інвестиційні ресурси в межах «блакитних» проєктів. Із огляду на світові тенденції, де морський та прибережний сегменти забезпечують щонайменше половину глобального туристичного ринку, блакитний туризм виступає

потужним мультиплікатором для суміжних галузей, а отже є одним із визначальних чинників економічного відновлення приморських регіонів.

Складність і багатовимірність дослідження блакитного туризму зумовлені необхідністю синергетичного поєднання наукових концепцій економіки туризму, економіки природокористування та морської економіки. Незважаючи на вагомий доробок вітчизняних і зарубіжних науковців, перелічені вище та інші релевантні питання щодо обґрунтування організаційно-економічного забезпечення розвитку сталого морського та прибережного («блакитного») туризму потребують подальшого опрацювання, що й обумовило вибір теми дисертаційного дослідження, її теоретичну та практичну значущість.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Роботу виконано в межах наукових досліджень ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», а саме:

- держбюджетна тема «Управління природними активами на засадах блакитного зростання» (2022-2024 рр., номер державної реєстрації 0122U000738). Особистий внесок здобувача полягає у вдосконаленні структури фінансово-економічного інструментарію, спрямованого на розвиток стійкого морського та прибережного туризму як соціо-еколого-орієнтованого сектора блакитної економіки;

- держбюджетна тема «Відновлення економіки курортів на основі природних лікувальних активів у воєнний і повоєнний періоди» (2025-2026 рр., номер державної реєстрації 0125U000027). Особистий внесок здобувача полягає в розробці методичних підходів до активізації «блакитних» облігацій як інструменту інвестування в межах відновлення та подальшого сталого розвитку економіки туризму;

- держбюджетна тема «Комплексне наукове дослідження забезпечення просторового інвестиційно-інноваційного розвитку Українського Причорномор'я» (2025-2026 рр., номер державної реєстрації 0125U003488). Особистий внесок здобувача полягає в обґрунтуванні методичних підходів до оцінювання економіко-екологічних збитків туристично-рекреаційній галузі внаслідок російської війни проти України.

3. Ступінь обґрунтованості наукових досліджень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації

Мета і завдання наукового дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає в удосконаленні теоретико-методичних засад, обґрунтуванні та розробці пропозицій щодо організаційно-економічного забезпечення розвитку «блакитного» туризму в умовах повоєнного відновлення України.

Відповідно до зазначеної мети в роботі були поставлені та вирішені такі *завдання*:

- визначити сутність і економічний зміст блакитного туризму, та сформулювати інтегровану класифікацію його типів;
- удосконалити систему економічних і управлінських взаємозв'язків у межах забезпечення функціонування ринку послуг блакитного туризму;
- сформулювати сукупність економічних та інших релевантних показників розвитку блакитного туризму в межах відновлення і підвищення резильєнтності приморських регіонів України;
- обґрунтувати методичні підходи до оцінювання економіко-екологічних збитків курортній і туристично-рекреаційній галузям унаслідок російської війни проти України;
- визначити структуру фінансово-економічного інструментарію, спрямованого на розвиток стійкого морського та прибережного туризму як соціо-еколого-орієнтованого сектору блакитної економіки;
- удосконалити методичні підходи до активізації «блакитних» облігацій як інструменту інвестування в межах організаційно-економічного забезпечення туристичної діяльності;
- обґрунтувати теоретико-методичні підходи до організаційно-економічного забезпечення територій, перспективних для розвитку блакитного туризму;
- розвинути методичні підходи до інституційного забезпечення розвитку економіки блакитного туризму в межах управління прибережною територіальною громадою.

Об'єктом дослідження є процес розвитку економіки «блакитного» туризму в умовах повоєнного відновлення.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та науково-прикладні засади організаційно-економічного забезпечення розвитку «блакитного» туризму в умовах відновлення приморських територій України.

Методи дослідження. При проведенні дисертаційного дослідження були використані загальнонаукові та спеціальні методи:

- інтегроване застосування системного, просторового, інституційного та соціо-еколого-економічного підходів – при дослідженні процесів організаційно-економічного забезпечення функціонування, відновлення та розвитку приморських дестинацій;

- термінологічного аналізу, абстрагування, теоретичного узагальнення та синтезу – при розкритті сутнісно-змістовної характеристики базових понять «блакитний туризм» і «економіка блакитного туризму», а також для обґрунтування новітніх теоретико-методичних концептів, за якими дестабілізовані війною природні активи розглядаються як складова критичної інфраструктури громад;

- типологізації та систематизації – при розробці багатокритеріальної класифікації типів блакитного туризму, а також формуванні системи макро-, мезо- та мікроекономічних взаємозв'язків, які визначають специфіку ринкової пропозиції на перетині традиційної туристичної та блакитної економіки;

- багатокритеріального, статистичного та структурно-функціонального аналізу – при формуванні сукупності багатовимірних показників для інтегрованого оцінювання стійкості приморських регіонів;

- порівняльного аналізу – при дослідженні досвіду країн щодо оцінювання еколого-економічних збитків природним та іншим територіям і розміщеним на них ресурсам, унаслідок військових дій та інших надзвичайних ситуацій, з урахуванням специфіки природних ресурсів курортних територій і відповідних законодавчих документів України, а також при визначенні переваг блакитних облігацій як фінансово-економічного інструменту в межах відновлення та розвитку секторів блакитної економіки, доповнений аналізом світового досвіду впровадження цього інструменту, зокрема при зіставленні сфери блакитного фінансування та сфери застосування принципів зелених облігацій;

– аналізу та синтезу і логічного узагальнення результатів – при формулюванні та описі пропозицій щодо блакитного фінансування відновлення природного середовища і розвитку туризму та інших секторів економіки приморських територій в Україні;

– інституційного аналізу та застосування програмно-цільового підходу – при обґрунтуванні положень фінансово-економічного та інституційно-економічного забезпечення туристичної галузі, зокрема в межах використання природних, передусім оздоровчо-рекреаційних активів територіальних громад, із дотриманням вимог системи управління активами ISO 55001.

4. Наукова новизна одержаних результатів

Найвагомішими науковими результатами, що мають наукову новизну та одержані здобувачем особисто, є такі:

удосконалено:

– сутнісно-змістовну характеристику понять: «блакитний туризм» – як виду туристичної діяльності, що функціонально та / або просторово пов'язана з морськими, прибережними та іншими водними об'єктами; і як сектора блакитної економіки, що має соціо-еколого-орієнтовану спрямованість і відіграє роль каталізатора відновлення та подальшого сталого розвитку дестинацій, рекреаційно-туристичне середовище яких пов'язане з водними ресурсами; та «економіка блакитного туризму» – як системи економічних відносин, яка формується в межах приморських регіонів і поєднує риси класичної туристичної та блакитної економіки, базуючись на використанні водних ресурсів, розвитку курортної інфраструктури, суміжних галузей та впровадженні принципів сталості, інклюзивності, інноваційності та регенеративності; а також розвинуто комплексну класифікацію його типів, що поєднує: просторовий, функціональний, економічний, екологічний, інституційний та інші критерії розвитку блакитного туризму;

– систему економічних і управлінських взаємозв'язків в межах забезпечення функціонування ринку послуг блакитного туризму, що, на відміну від існуючих, охоплюють макро-, мезо- та мікроекономічний виміри та визначають специфіку формування пропозиції на ринку послуг блакитного

туризму через взаємодію підприємств туристичної та суміжних галузей із секторами блакитної економіки;

- сукупність економічних та інших показників розвитку блакитного туризму в межах відновлення і підвищення резильєнтності приморських регіонів України, що, на відміну від існуючих, ґрунтується на принципах багаторівневості та багатовимірності та відповідає релевантним класифікаційним критеріям, що дозволяє підвищити ґрунтовність інтегрованого оцінювання стійкості блакитного туризму;

- структуру фінансово-економічного інструментарію, спрямованого на розвиток стійкого морського та прибережного туризму як соціо-еколого-орієнтованого сектору блакитної економіки, що враховує пріоритетність релевантних міжнародних ініціатив і передбачає комбінування імпакт- та крауд-інвестицій, банківських кредитів та інших інструментів задля посилення можливостей управління блакитно-зеленою і природною інфраструктурою, відходами та екосистемними послугами морських і прибережних територій;

- методичні підходи до активізації «блакитних» облігацій як інструменту інвестування в межах організаційно-економічного забезпечення туристичної діяльності, що, на відміну від існуючих, ураховують доцільність долучення України до активної підтримки Світовим банком цілісного підходу до блакитної економіки, з можливістю застосування широкого спектру фінансово-економічних інструментів і використання ключових показників ефективності для розвитку блакитного туризму;

дістало подальший розвиток:

- методичні підходи до оцінювання економіко-екологічних збитків курортній і туристично-рекреаційній галузям унаслідок російської війни проти України, на основі інтегрування положень релевантних національних і міжнародних нормативних документів, що регламентують порядок визначення шкоди і моніторинг стану природних зокрема лікувальних ресурсів у межах оздоровчо-рекреаційних територій і туристичних об'єктів; а також поєднання жорсткої кількісної бази (методів відновної вартості, дисконтування майбутніх втрат, оцінювання екосистемних послуг та ін.) із якісними процедурами, які відповідають міжнародним практикам UNEP,

RDNA, SEEA та OECD, що дозволяє визначати сумарний обсяг збитків від знищення джерел і / або погіршення якості природних лікувальних ресурсів;

- теоретико-методичні підходи до організаційно-економічного забезпечення територій, перспективних для розвитку блакитного туризму, в межах яких, на відміну від існуючих, дестабілізовані війною приморські екосистеми та природні активи розглядаються як складова критичної та комунальної інфраструктури громад, що генерує довгострокову цінність через оздоровлення територій і зростання локальних доходів, пов'язаних із блакитним туризмом і суміжною соціо-еколого-економічною діяльністю;

- методичні підходи до інституційно-економічного забезпечення розвитку економіки блакитного туризму в межах управління прибережною територіальною громадою, що, на відміну від існуючих, включають формування релевантних цільових програм за кардинальної зміни фінансово-інвестиційної логіки в умовах війни, дотримання вимог системи управління активами згідно з ISO 55001, та застосування моделі “people-first” публічно-приватного партнерства, яка орієнтує інвестування на довгостроковий соціально-екологічний вплив, зокрема добробут прибережних громад і рівний безперервний доступ до оздоровчо-рекреаційних ресурсів.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації

У дисертації здійснено удосконалення теоретико-методичних засад і розроблено науково-обґрунтовані пропозиції щодо організаційно-економічного забезпечення розвитку «блакитного» туризму в умовах повоєнного відновлення України.

Теоретичні узагальнення, науково-методичні розробки та практичні рекомендації автора включені в доповідні записки ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України». Практична цінність підтверджена довідками про використання та впровадження результатів дисертаційного дослідження:

- від Державного агентства розвитку туризму України (довідка №1928/N3-25 від 26.12.2025) щодо визначення методичних положень оцінювання економіко-екологічних збитків санаторно-курортній і туристично-рекреаційній галузям унаслідок війни;

– від Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (довідка №2126/06/06-12/2-26/2620 від 03.08.2026) щодо обґрунтування та розробки пропозицій щодо блакитного фінансування в межах стратегічного управління природними активами;

– від туристичних агентств: ТОВ «Селезньов ТУР» (довідка №11/05 від 11.05.2026) і «Travel Style» (довідка №07/06 від 07.06.2026), м. Одеса, щодо розроблення концептуальних положень блакитного туризму, а також багаторівневої сукупності його показників;

– від Одеського національного економічного університету (довідка №135/1 від 16.06.2026) щодо використання науково-прикладних результатів дисертаційного дослідження в навчальному процесі кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу.

6. Особиста участь здобувача в одержанні наукових та практичних результатів

Дисертаційна робота є самостійно виконаним, завершеним науковим дослідженням. Усі наукові результати, теоретичні узагальнення, висновки та практичні рекомендації, викладені в основному тексті дисертації, одержані особисто здобувачем.

Здобувачем самостійно визначено та обґрунтовано наукову проблему, сформульовано мету і завдання дослідження; здійснено критичний аналіз теоретико-методологічних підходів до організаційно-економічного забезпечення розвитку «блакитного» туризму; розвинуто науково-методичні положення формування сукупності показників економіки блакитного туризму та оцінювання збитків туризму внаслідок війни; розроблено методичні підходи та пропозиції щодо організаційно-економічного забезпечення розвитку блакитного туризму в повоєнній Україні. Разом з тим, здобувачем отримано наступні наукові результати:

– визначено сутність і економічний зміст блакитного туризму, та сформовано інтегровану класифікацію його типів;

– удосконалено систему економічних і управлінських взаємозв'язків у межах забезпечення функціонування ринку послуг блакитного туризму;

- сформовано сукупність економічних та інших релевантних показників розвитку блакитного туризму в межах відновлення і підвищення резильєнтності приморських регіонів України;

- обґрунтовано методичні підходи до оцінювання економіко-екологічних збитків курортній і туристично-рекреаційній галузям унаслідок російської війни проти України;

- визначено структуру фінансово-економічного інструментарію, спрямованого на розвиток стійкого морського та прибережного туризму як соціо-еколого-орієнтованого сектору блакитної економіки;

- удосконалено методичні підходи до активізації «блакитних» облігацій як інструменту інвестування в межах організаційно-економічного забезпечення туристичної діяльності;

- обґрунтовано теоретико-методичні підходи до організаційно-економічного забезпечення територій, перспективних для розвитку блакитного туризму;

- розвинуто методичні підходи до інституційного забезпечення розвитку економіки блакитного туризму в межах управління прибережною територіальною громадою.

Здобувачем здійснено апробацію результатів дисертаційного дослідження у вигляді наукових публікацій, доповідей на конференціях з питань забезпечення розвитку економіки туризму як сектору блакитної економіки.

Результати дослідження є авторським доробком здобувача і не містять запозичених або колективних матеріалів без належного посилання.

Дисертаційна робота виконана в ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України», науковий керівник – д.е.н., професор, завідувач відділу економічного регулювання природокористування Петрушенко М. М.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки на плагіат, експерти дійшли висновку, що дисертаційна робота Семенова О. С. є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату і запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертаційна робота характеризується цілісністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення.

7. Перелік публікацій за темою дисертації

За темою наукової роботи опубліковано 16 наукових праць, зокрема: 9 статей у вітчизняних фахових збірниках наукових праць, 7 тез доповідей науково-практичних конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Semenov O. S., Kuznetsova M. A. Transformation of blue tourism in Ukraine in the context of sustainable development. *Economic innovations*. 2025. Vol. 27, № 3(96). P. 102–109. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.3\(96\).102-109](https://doi.org/10.31520/ei.2025.27.3(96).102-109). (Особистий внесок здобувача: обґрунтовано напрями трансформації блакитного туризму в Україні в умовах реалізації концепції сталого розвитку).
2. Семенов О. С. Світові тенденції розвитку туристичної галузі в приморських регіонах. *Наукові перспективи*. 2025. № 12(66). С. 1200–1208. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12\(66\)-1200-1208](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-12(66)-1200-1208).
3. Petrushenko M., Semenov O. Methodological provisions for assessing economic and environmental damage to the resort and tourism and recreation industries caused by the Russian war against Ukraine. *Economic Herald of the Donbass*. 2025. № 4(82). P. 59–67. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-4\(82\)-59-67](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2025-4(82)-59-67). (Особистий внесок здобувача: розвинуто методичні підходи до оцінювання економіко-екологічних збитків курортній і туристично-рекреаційній галузям унаслідок російської війни проти України).
4. Петрушенко М. М., Семенов О. С. Оцінювання збитків від погіршення якості природних ресурсів курортних територій із урахуванням витрат на відновлення та управління відходами. *Наукові праці ДонНТУ. Серія: «Економічна»*. 2025. № 2(35). С. 25–36. DOI: [http://doi.org/10.31474/1680-0044-2025-2\(32\)-25-36](http://doi.org/10.31474/1680-0044-2025-2(32)-25-36). (Особистий внесок здобувача: обґрунтовано підходи до оцінювання збитків від погіршення якості природних ресурсів курортних територій).

5. Семенов О. С. «Блакитні» облигації як фінансово-економічний інструмент відновлення та розвитку туризму та інших секторів блакитної економіки. *Економічна парадигма*. 2025. № 1(12(104)). С. 139–149. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-12-11784>.

6. Семенов О. С. Аналіз структури фінансово-економічного інструментарію розвитку блакитного туризму. *Ефективна економіка*. 2026. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.249>.

7. Семенов О. С. Програмно-цільовий підхід до управління природними активами територій, перспективних для розвитку блакитного туризму в Україні. *Економічна парадигма*. 2026. № 5(109). С. 708–717. DOI: <https://doi.org/10.25313/3083-7782-2026-5-70>.

8. Семенов О. С. Концептуалізація та формування сукупності показників блакитного туризму. *Економічний вісник Національного технічного університету України «КПІ»*. 2026. № 37. С. 63–68. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.37.2026.365449>.

9. Семенов О. С. Організаційно-економічне забезпечення розвитку блакитного туризму в контексті управління активами. *Бізнес Навігатор*. 2026. № 3(86). С. 117–125. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.86-17>.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

10. Семенов О. Актуалізація «блакитного» туризму як світового бренду та складової євроінтеграційних процесів України. Актуальні аспекти розвитку науки і освіти : збірник матеріалів IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 24–25 жовтня 2024 р.). Одеса, 2024. С. 591–593. DOI: <https://doi.org/10.37000/7738387134>.

11. Семенов О. С. Блакитний туризм як складова блакитної економіки: аспекти планування в повоєнній Україні. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : матеріали XXIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 24–25 квітня 2025 р.). Одеса : ОНЕУ, 2025. С. 309. URL: <https://dspace.oneu.edu.ua/handle/123456789/20198> (дата звернення: 21.07.2026).

12. Семенов О. С. Проблеми сектору морських перевезень в умовах війни та перспективи повоєнного відновлення морської економіки України.

Відродження морської економіки як домінанта проєкту національного єднання України : матеріали XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 2–3 жовтня 2025 р.). Одеса : ДУ «ІРЕЕД НАН України», 2025. С. 84–87. URL: https://impeer.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/Proceedings_02-03.10.2025.pdf (дата звернення: 21.07.2026).

13. Петрушенко М. М., Семенов О. С. Регенеративність, екосистемні активи та курортна економіка: концептуальні взаємозв'язки для відновлення сфери гостинності Українського Причорномор'я. Стан і перспективи сучасного туризму : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених (м. Суми, 26–27 листопада 2025 р.). Суми : ФОП Цьома С. П., 2025. С. 149–152. URL: <https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/18209> (дата звернення: 21.07.2026). *(Особистий внесок здобувача: визначено концептуальні взаємозв'язки, що формують підґрунтя для поєднання екосистемних активів і відновлення курортів у післявоєнній Україні).*

14. Семенов О. С. Щодо розвитку теоретичних підходів економіки «блакитного» туризму. Scientific Progressive Methods and Tools : Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference (Riga, Latvia, December 6–8, 2025). Riga, 2025. P. 57–59. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.2025.274>.

15. Семенов О. С. Формування соціо-ринкової економіко-екологічної концепції блакитного туризму. Science in the environment of rapid changes : Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference, No. 277 (Brussels, Belgium, December 26–28, 2025). Brussels, 2025. P. 11–13. DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.2025.277>.

16. Петрушенко М., Семенов О. Аналітичний інструментарій стійкості блакитного туризму в умовах воєнних і економічних шоків. Економічна аналітика: сучасні реалії та прогностичні можливості : матеріали тез III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 12 червня 2026 р.). Київ : КНЕУ, 2026. С. 221–223. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZZgRY-fTpTbIpBo518qxc1bMO0pYIXlP/view> (дата звернення: 21.07.2026). *(Особистий внесок здобувача: узагальнено аналітичний інструментарій стійкості блакитного туризму в умовах воєнних і економічних шоків).*

Загальний висновок

Дисертаційна робота Семенова Олексія Сергійовича на тему: «Організаційно-економічне забезпечення розвитку «блакитного» туризму в умовах повоєнного відновлення України», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 – Економіка, у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а також вимогам пп. 6-8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи при присудженні ступеня доктора філософії (Постанова КМУ №44 від 12.01.2022 зі змінами від 08.05.2024р.).

УХВАЛИЛИ:

рекомендувати дисертаційну роботу Семенова Олексія Сергійовича на тему «Організаційно-економічне забезпечення розвитку «блакитного» туризму в умовах повоєнного відновлення України», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 051 – Економіка, у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, до захисту у разовій спеціалізованій раді.

Рішення ухвалено членами фахового науково-методологічного семінару.

Голова науково-методологічного семінару

за спеціальністю 051 – Економіка,

член-кореспондент НАН України,

д.е.н., професор, заступник директора

ДУ «Інститут ринку і економіко-

екологічних досліджень НАН України»

Ніна ХУМАРОВА

«06» серпня 2026 року, протокол №2